

ΕΤΟΣ 51ov

3 Αυγούστου 2003

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 31 (2618)

Η ΜΕΡΙΜΝΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΛΗΣΙΟΝ

«...Μή ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. Ἐκαστος ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν»

Ἡ πνευματικὴ ὠρίμανση τοῦ ἀνθρώπου χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴν προκοπὴν στὴν ταπεινώση καὶ τὴν αὐξηση στὴν ἀγάπην. Αὐτές οἱ δύο μεγάλες ἀρετές ἔρχονται ὡς φυσικὸ ἀποτέλεσμα τῆς προόδου στὴν εἰλικρινέστερη γνῶση τοῦ ἑαυτοῦ μας καὶ τῆς ἀποκτήσεως καθαρότερης αἰσθήσεως τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Μιά ἀπὸ τίς πρῶτες ἐκδηλώσεις τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ μέσα μας εἶναι ἡ ἀποκάλυψη τῶν ἀνομιῶν μας, ἡ φανέρωση τῆς ἀπόστασης πού μας χωρίζει ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ τὸ θέλημά Του, ἡ ὁποία πονάει τὴν ψυχὴ καὶ τὴ βοηθάει νὰ ἐνεργοποιήσει τίς αἰσθήσεις της. Πρέπει νὰ ὑπογραμμίσουμε ὅτι ἡ εἰλικρινὴς γνῶση τοῦ ἑαυτοῦ μας εἶναι κάτι τὸ πολὺ ὀδυνηρὸ –δὲν εἶναι εὐκόλο νὰ δεῖ κανεὶς κατὰματα τὴν κακία του– ὅμως ἀπὸ αὐτὴ τὴν ὀδύνη ξεκινᾷ ἡ γέυση τοῦ παραδείσου. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀφετηρία τῆς ἀληθινῆς μετάνοιας.

Ὅλα τὰ παραπάνω τὰ σημειώσαμε γιὰ νὰ δείξουμε ὅτι οἱ πνευματικὰ ὠριμοὶ χριστιανοὶ –οἱ «δυνατοί», ὅπως τοὺς χαρακτηρίζει ὁ ἀπ. Παῦλος– ἐπειδὴ γνωρίζουν βαθιὰ τὸν ἑαυτό τους καὶ ἔχουν περάσει μέσα ἀπὸ τὸ φόβο Θεοῦ στὴν ἀγάπην Του, εἶναι πολὺ ἐπιεικεῖς στὰ «ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων» ἀδελφῶν τους. Δὲν τοὺς φορτώνουν μὲ καταθλιπτικὲς ὑποτιμήσεις ἢ πικρὲς ἐπιτιμήσεις. Τοὺς σέβονται καὶ προσπαθοῦν μὲ διάκριση νὰ «βαστάσουν» τίς ἀδυναμίες τους, δηλαδή νὰ θεραπεύσουν τίς πνευματικὲς ἀσθενεῖές τους. Τὸ «βαστάζειν» πού ἀναφέρει ὁ ἀπ. Παῦλος ἐρμηνεύεται μὲ παραλληλισμὸ τοῦ πρὸς τὸ χωριὸ τοῦ Ἡσαΐα, πού λέει γιὰ τὸ Χριστό, ὅτι «τάς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν». Ὅπως ὁ Χριστὸς πῆρε ἐπάνω Του ὅλες τίς συνέπειες τῆς πτώσης τοῦ ἀνθρώπου, χωρὶς ἁμαρτία, καὶ ἀνακαίνισε τὴ φύση μας, ἔτσι καὶ οἱ «δυνατοί» ὀφείλουν «τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν», δηλαδή ὀφείλουν –ἂν θέλουν νὰ εἶναι μέσα στὸ πνεῦμα τῶν ἐντολιῶν τοῦ Χριστοῦ– νὰ βοηθοῦν τοὺς ἀσθενεῖς πνευματικὰ ἀδελφούς τους στὴ θεραπεία τῶν ἀσθενειῶν τους.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ρωμ. ιε' 1-7)

«Ἐκαστος ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω»

Ἀδελφοί, ὀφείλομεν ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. Ἐκαστος γὰρ ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν· καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρρεσεν, ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, «Οἱ ὄνειδισμοὶ τῶν ὄνειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ». Ὅσα γὰρ προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν προεγράφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δόξη ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν, ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζητε τὸν Θεὸν καὶ πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσελάβετο ὑμᾶς εἰς δόξαν Θεοῦ.

«Μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν»

Ἡ πορεία τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου θέλει διαρκὴ μέριμνα καὶ ἐγρήγορη, διότι εἶναι δυνατόν τὸ πάθος τῆς φιλαυτίας νὰ μᾶς καταλάβει σὲ ὅποιαδήποτε φάση τῆς πνευματικῆς μας ἐξελιξέως, ὄχι, βέβαια, πάντα μὲ τὴ χονδροειδῆ μορφή τῆς παράλογης ἀγάπης πρὸς τὸ σῶμα καὶ τὰ πάθη του. Ὑπάρχουν ἐκλεπτυσμένες μορφές τῆς φιλαυτίας, πού τίς βλέπουμε κυρίως σὲ «ψυχικούς» ἀνθρώπους, δηλαδή, σὲ ἀνθρώπους πού ἀσκοῦνται σὲ μιά ἀνθρωποκεντρικὴ ἠθικὴ καλλιέργεια. Ὁ χριστιανός, ἂν δὲν προσέξει, μπορεῖ νὰ ἐμπλακεῖ σὲ τέτοιες νοοτροπίες, οἱ ὁποῖες διακρίνονται ἀπὸ μιά «εὐγενῆ» ὑπεροψία καὶ μιά ἀδιαφορία γιὰ τοὺς ὑποδεέστερους. Σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση ὁ χριστιανός ἀπολαμβάνει τὴν «ἄνεση» πού τοῦ δίνει ἡ «ἀνώτερη» ποιότητα τῆς πίστεως του καὶ δὲ σκέφτεται ὅτι κάποιες φορές ἡ ἐλευθερία του γίνεται σκάνδαλο καὶ πρόσκομμα γιὰ τοὺς ἀσθενέστερους. Γι' αὐτὸ ὁ ἀπ. Παῦλος τονίζει: «μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν», ἀλλὰ «ἕκαστος τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν». Δὲν πρέπει νὰ βλέπουμε μόνο τὸ τί ἀρέσει σὲ μᾶς. Πρέπει νὰ βάζουμε τὴ λογικὴ μας νὰ δουλεῖ λίγο διαφορετικὰ ἀπ' ὅ,τι συνήθως· νὰ τὴ βγάζουμε ἀπὸ τὴν ἐγωκεντρικὴ τροχιά καὶ νὰ τὴ στρέψουμε καὶ γύρω ἀπὸ τίς ἀνάγκες τῶν ἀλλῶν, κυρίως τῶν ἀσθενεστέρων στὴν πίστη, ὥστε νὰ μὴ σκανδαλίζονται ἀπὸ τὴ δική μας ἐλευθερία. Τὸ «μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. Ἐκαστος τῷ πλησίον ἀρεσκέτω...» εἶναι ἡ βάση τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς.

«Εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν»

Αὐτὸ ὅμως πού ἀξίζει νὰ ὑπογραμμισθεῖ ἰδιαίτερα εἶναι τὸ ὅτι ὁ ἀπ. Παῦλος δὲ λῆει ἀπλῶς, ὅτι κάθε χριστιανός πρέπει νὰ κάνει ὅ,τι εἶναι ἀρεστὸ στοὺς πλησίον του, ἀλλὰ, συμπληρώνει, ὅτι πρέπει νὰ πραγματοποιεῖ ἐκεῖνα ἀπὸ τὰ ἀρεστὰ πού συντελοῦν «εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν», διότι ὑπάρχουν πολλὰ πράγματα πού ἀρέ-

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, ἐμεῖς οἱ δυνατοί πρέπει νά βαστάζωμεν τὰς ἀδυναμίας τῶν ἀδυνάτων καί νά μὴν περιοριζώμεθα εἰς ὅσα εἶναι ἀρεστά εἰς τόν ἑαυτόν μας. Ὁ καθένας ἀπό μᾶς ἄς φρονιζῆ νά εἶναι ἀρεστός εἰς τόν πλησίον διὰ τό καλόν του καί τήν οἰκοδομήν του, διότι καί ὁ Χριστός δέν ἐζήτησε ἐκεῖνα πού ἦσαν ἀρεστά εἰς τόν ἑαυτόν του, ἀλλά, καθὼς εἶναι γραμμένον, αἱ ὕβρεις τῶν ὑβριστῶν σου ἐπῆσαν ἐπάνω μου. Διότι ὅσα προεγράψασαν, ἐγράψασαν διὰ τήν διδασκαλίαν μας ὥστε διὰ τῆς ὑπομονῆς καί τῆς παρηγορίας πού δίνουν αἱ γραφαί νά διατηροῦμεν τήν ἐλπίδα. Καί εἴθε ὁ Θεός πού εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ὑπομονῆς καί τῆς παρηγορίας νά σᾶς ἀξιώσῃ νά ἔχετε τό ἴδιο φρόνημα μεταξὺ σας κατὰ τό ὑπόδειγμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὥστε ὅλοι μαζί μέ μιὰ ψυχὴ καί μέ ἓνα στόμα νά δοξάζετε τόν Θεό καί Πατέρα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διὰ τοῦτο ὁ ἕνας νά δέχεται τόν ἄλλον, ὅπως καί ὁ Χριστός σᾶς ἐδέχθηκε γιά νά δοξασθῇ ὁ Θεός.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλεβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

σουν, ἀλλὰ οὔτε ὀδηγοῦν στό ἀγαθό, οὔτε οἰκοδομοῦν αὐτούς πού τὰ κάνουν.

Ἄγαθό εἶναι ὅ,τι συνδέεται μέ τό «κατ' εὐδοκίαν» θέλημα τοῦ Θεοῦ, μέ αὐτό δηλαδή πού πραγματικά θέλει ὁ Θεός γιά τό ἀνθρώπινο γένος. Ὑπάρχει καί τό «κατά παρακώρησιν» θέλημα τοῦ Θεοῦ, πού ἀποβλέπει στή θεραπεία τῆς ἁμαρτίας τοῦ ἀνθρώπου μέ διάφορες παιδαγωγικές ταλαιπωρίες καί θλίψεις. Ὁ ἀνθρώπος πρέπει νά μιμεῖται στίς σχέσεις του μέ τοὺς συνανθρώπους του τό «κατ' εὐδοκίαν» θέλημα τοῦ Θεοῦ. Δηλαδή πρέπει νά τοὺς προσφέρει ἀγάπη, νά ἐνισχύει τήν πίστη τους, νά τοὺς βοηθᾷ νά προκόβουν στήν ἀρετὴ, νά ξεπερνοῦν τὰ ποικίλα ἐμπόδια, νά τελειοποιοῦνται στήν πνευματικὴ γνώση. Κι αὐτὴ ἡ προσφορά πρέπει νά γίνεται μέ διάκριση, ὥστε νά «οἰκοδομεῖ» αὐτούς πού τὴ δέχονται. Ἐάν γιά παράδειγμα ἡ προτροπὴ γιά τήν ἀρετὴ γίνεται μέ ἄκαιρες ἐπιπλήξεις, τότε τό καλὸ δέ γίνεται μέ καλὸ τρόπο καί γι' αὐτό δέν «οἰκοδομεῖ» τόν πιστό, ἀντίθετα τόν γκρεμίζει.

Τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας οἰκοδομεῖται μέ τό νά προσπαθοῦμε ὁ καθένας νά ἀρέσει στόν πλησίον του «εἰς τό ἀγαθόν πρὸς οἰκοδομήν».

π. Θ.Α.Β.

3 Αὐγούστου 2003: ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ
Δαλμάτου, Φαύστου καί Ἰσαακίου ὁσίων († Δ' - Ε' αἰ.), Θεοκλιτοῦς ὁσίας καί Σαλώμης
Μυροφόρου, Θεοδώρας τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.
Ἦχος: πλ. β' - Ἑωθινόν: Ζ' - Ἀπόστολος: Ρωμ. ιε' 1-7 - Εὐαγγέλιον: Μαθθ. θ' 27-35.
Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 10 Αὐγούστου, Η' Ματθαίου.
Ἀπόστολος: Α' Κορ. α' 10-17 - Εὐαγγέλιον: Μαθθ. ιδ' 14-22.

Λειτουργικά στιγμιότυπα (41)

«ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ, ΑΧΡΑΝΤΟΥ...»

«*Ἐξαιρέτως τῆς Παναγίας, ἀχράντου...*», ξεχωριστά τῆς ἄχραντης Παναγίας. Ἡ χαμπλόφωνη ἀνάγνωση τοῦ λειτουργοῦ τώρα γίνεται ἡχηρή ἐκφώνηση, ξεχωρίζοντας τὴν ὑπεραγία Θεοτόκο καὶ δίδοντας σ' αὐτὴ τὴν πρώτη θέση μέσα σέ ὄλους τοὺς Ἁγίους. Ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος κατὰ τὸ ἀνθρώπινο εἶναι ἡ ρίζα αὐτῆς τῆς θυσίας. Στὴ θεία Εὐχαριστία κοινωνοῦμε τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα, πού ἀπὸ αὐτὴν ἔλαβε ὁ ἐνανθρωπήσας θεῖος Λόγος· ἡ σάρκα τοῦ Κυρίου εἶναι σάρκα τῆς Θεοτόκου, κι ἄς μὴ σκανδαλισθῆ κανεὶς μ' αὐτὸ τὸν τολμηρὸ λόγο, γιατί δέν εἶναι δικός μας, ἀλλὰ τοῦ ἁγίου Συμεῶν τοῦ νέου Θεολόγου. Ἡ παρθένος Μαρία εἶναι ἡ «*κεχαριτωμένη*» καὶ ἡ «*εὐλογημένη ἐν γυναιξί*», καθὼς τὴν ὠνόμασε ὁ ἀρχάγγελος Γαβριήλ, καὶ ἡ «*Θεοτόκος*» εἶναι ἡ βάση τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἡ Γ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐδογματίωσε ὅτι «*ὁμολογοῦμεν τὴν ἁγίαν Παρθένον Θεοτόκον, διὰ τὸ τὸν Θεὸν Λόγον σαρκωθῆναι καὶ ἐνανθρωπήσαι*»· ὁμολογοῦμε πὼς ἡ ἁγία Παρθένος εἶναι Θεοτόκος, γιατί πραγματικά ὁ Θεὸς Λόγος σαρκώθηκε κι ἔγινε ἄνθρωπος, πού «*ἐκ Πνεύματος Ἁγίου*» κυοφορήθηκε μέσα της καὶ γεννήθηκε ἀπ' αὐτὴν.

Ὁ χορὸς ψάλλει τὸν ὕμνο τῆς Θεοτόκου κι ὁ λειτουργὸς συνεχίζει νὰ διαβάξῃ χαμπλόφωνα τὴν εὐχὴ τῆς ἀναφορᾶς· «*Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων...*». Ἐδῶ ἀναφέρει τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου τῆς ἡμέρας, καὶ κλείνει τὴ σειρά τῶν Ἁγίων μέ αὐτὴ τὴ φράση· «*ὦν ταῖς ἰκεσίαις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς, ὁ Θεός*». Ἡ Ἐκκλησία ἀπονέμει τιμὴ στους Ἁγίους καὶ τοὺς ἔχει πρεσβευτές πρὸς τὸ Θεὸ καὶ προστάτες τοῦ βίου τῶν πιστῶν. Ἀλλὰ τὸ μνημόσυνο τῶν Ἁγίων στὴ θεία Λειτουργία εἶναι κι αὐτὸ μιὰ ἐκφραση εὐχαριστίας στοῦ Θεοῦ. Οἱ Ἅγιοι εἶναι ἀφορμὴ στὴν Ἐκκλησία γιὰ νὰ εὐχαριστῆ τὸν Θεό. Γι' αὐτοὺς λοιπὸν εὐχαριστεῖ τώρα στὴ θεία Λειτουργία... Καὶ δέν εὐχεται γι' αὐτοὺς ὁ ἱερέας, ἀλλ' αὐτὸς ἔχει ἀνάγκη νὰ στηρίζεται στὶς δικές των εὐχές.

† Σ.Κ.Δ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἱεραίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότρια - Διευθύντρια· Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τὸν κόσμο μέσω Ἴντερνετ: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>